

TĒVIŠKĒS AIDAI

Nr. 2 (1297) 1982 m. sausio 16 d.

Melbourne

XXVII METAI

Lietuviai pasaulyje

— VLIKas iš Vašingtono gruozio 22 a. rasytu atsiskaukimu sveikina visus lietuvius visame pasaulyje su kalėdų šventėmis ir įnaujaisiais metais stiprinti savo viltį ir ryšingumą kovoti dėl geresnės mūsų tautos ateities - Laisvės Lietuvai!

— Vašingtone leidžiamas Eltos informacinis mėnesinis biuletinis anglų kalba gruozio laidoje pateikė daug žinių apie lietuvius žmogaus teisių gynėjus ir jų likimą, kun. Broniaus Laurinaviciaus užmušimą, kurio mirtimi Lietuvos Helsinkio grupėje beliko tik vienas asmuo - poete Ona Lukauskaitė — Poškie, praneša apie kitų kunigų ankstesnius užmušimus, nuteriotas bažnyčias, apie Vytauto Didžiojo 550 metų mirties sukaktį ir kaip paminėjimą Lietuvoje trukdė KGB saugumas. Pateikiama sąžinės kalinių laisvės ištraukos ir nauji pagrindiniai leidiniai.

— Pasaulio ir Amerikos Lietuvos gydytojų sąjungos nariai savo visuotiniame suvažiavime prieš Kalėdas Amerikoje griežtai pasmerkė Sovietuose praktikuojamą žmogaus teisių prievartinį nuodijimą psichiatrinėse ligoninėse. Nutarta kreiptis į tarptautines sveikatos ir kalinių likimo besirūpinančias organizacijas, kviečiant jas imtis žygių prieš psichiatrijos mokslo piktnaudžiavimą, o lietuvius ragina kovoti su alkoholizmu, įsisąmoninti, kad tik gausios ir sveikos šeimos užtikrina lietuvių tautos ateitį, kviečia visus vieningai kovoti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

— Italų laikraštis "Verona Fedele" rašydamas apie Italijos — Sovietų Sąjungos draugystės draugijos surengtas lietuvių kultūrinės ir meninės dienas, savo skaitytojams nurodo, jog šiose dienose nebuvo atstovaujama tikrai lietuvių tautos kultūrai, kuri dabartinėse sąlygose negali pasireikšti ir konkrečiais faktais pavaizduoja Lietuvoje vykdomus kultūrinės laisvės suvaržymus ir žmogaus teisių min-džiojimus.

„Ateities“ įnašas į Liet. kultūrinį gyvenimą

Prano Pusdešrio paskaita Ateitininkų Dienos Jubiliejinėje Akademijoje Melbourno Lietuvių Namų Bendruomenės mėnėje 1981. XII. 28.

Gerbiamas šios Ateitininkų dienos Garbės prezidiume,
Gerbiamas ALB Krašto valdybos pirmininke,
Gerbiami mūsų dvasios vadai — kapelionai,
Mieli Ateitininkai,
Malonios viešnios ir svečiai.

Kiekviena sukaktis ar jubiliejus yra surištas ne tik su džiaugsmu, kad, štai, tiek metų sulaukta, bet taip pat surištas su plačiai atvertų akių žvilgsniu į praeitį ir į ateitį. Jubiliejus nėra paskutinioji gyvenimo traukinio stotis, kurioje pasibaigia bėglių linijos, už kurios prasideda nebūtis arba kelias atgal. Tai tik akimirks stabelėjimas dabartyje, keliaujant į ateitį.

Kalbant apie jaunimo žurnalo "Ateitis" 70 metų sukaktį pirmiausia verta priminti, kad tokią brandžią sukaktį švenčiantis jaunimo žurnalas yra vienintelis ne tik mūsų tautos istorijoje, bet, spėjama, kad "Ateitis" yra ilgiausiai išsilaukęs jaunimo žurnalas visame pasaulyje.

Sios ypatingos sukakties proga verta atsigręžti į praeitį ir pabandyti surasti pirmąsias stotis, iš kurių šis traukinys buvo paleistas į ateitį, ir kurios link jis rieda jau 70 metų.

Būdami dar visi Kalėdų švenčių nuotaikoje ir bažnyčiose bei krau-

tuvių vitrinose matydami Kristaus gimimo prakartėles, bandykime šiandien aplankyti ir kitą priežasčių ir aplinkybių prakartėlę, kurioje prieš 70 metų gimė "Ateitis".

18-to šimtmečio pabaigoje Europoje įvykęs pažūrų lūžis Rusijoje pagimdė anarchinę socialistų srovę, Lenkijoje - liberalų sąjūdį. Pirmieji buvo aktyvūs ateistai, antrieji - daugiau Bažnyčios priešai, laisvamaniai. Abi šios srovės buvo stiprios apie 1880 metus, kada lietuviai studentai pradėjo lankyti minėtų kraštų universitetus.

Lietuvoje lenkai ir rusai rungėsi dėl kultūrinės įtakos. Rusai po 1831 metų uždraudė visas Lietuvos mokyklas ir Vilniaus universitetą. Vietoj to steigė mokyklas perdėm rusiškas, o universitetų niekur kitur neleido lankyti, tik Rusijoje. Tik maža dalis galėjo studijuoti Lenkijoje. Iš tų kraštų universitetų "pažangias" sroves ten studijuojantys studentai parvežė ir į Lietuvą.

Kodėl lietuviai jomis susidomė-

jo? Rusų nihilistai ir socialistai kovojo prieš carą, o lietuviai taip pat jo neketė dėl didelės spaudos Lietuvoje. Lenkų pozityvistai skelbė: neužtenka patriotinės romantikos ir svajonių, reikia kovos, apšvietos, darbo. Tie dalykai taip pat žavėjo mūsų studentus.

Suminėsiu pora šitų srovių ryškesnių pavyzdžių. Rusijos nihilistų įtakoje J. Basanavičius laikraštyje "Novoje vremia" 1883 m. išspausdino savo straipsnius, kuriuose aštriai pasisakė prieš krikščionybę Lietuvoje, kuri atnešta lenkų sunaikinto aukštą pagoniškąją Lietuvos kultūrą. Jis įsteigė "Aušrą", kurią perdavė redaguoti Šliupui, o šis "Aušroj" maišė savo patriotizmą su radikaliu socializmu ir ateizmu, ir tas "pažangias" idėjas skleidė Lietuvoje.

Iš lenkų pozityvizmą parnešė Vincas Kudirka, kuris 1870 m. įsteigė "Varpą". Jiedu su Šliupu ir buvo pirmieji naujovinių srovių vadai.

Prieš Šliupo ateistinius išpuolius kilo gyva katalikų reakcija. Atsirado nauji laikraščiai - "Apšvieta", "Tėvynės sargas". Pvz. "Algimanto" apysakos autorius Vincas Pietaris "Apžvalgoje" išspausdintame laiške Šliupui rašė: "Mūsų tauta labai dievota. Platinant joje be-

(Nukelta į 4 puslapį)

Parapijos Sekmadienio Mokykla užbaigusi mokslo metus 1981 m. Iš kairės stovi mokyklos vedėjas Algis Šimkus, sėdi mokytojai: Dalia Antanaitienė, Danutė Čižauskienė, Ieva Ariėnė, Erna Duonienė, kun. Pr. Vaseris - mokyklos globėjas, Jonė Žitkevičienė, Ona Rukšėnienė, Bronė Staugaitienė. (Aprašymą žiur. pusl 4).

Ateitininkų Sąjungai 70 metų

Sis rašinys pradėtas spausdinti praėitų metų paskutiniame numeryje. Čia spausdinama straipsnio tęsinys.

Visa ateitininkų studentų sąjunga buvo susirikiavusi į 13 korporacijų. Tai padaryta grynai dėl patogesnių veikimui sąlygų. Praktiškai visi jautėsi to paties kūno nariai. Polinkio atveju jie kreipė savęs lavinimą bei veiklą dviem kryptimi - vieni domėjosi visuomeniniais reikalais, kiti kultūriniais. Atskirti griežtai tas dvi sritis, kai jas jungia ta pati idėja, nebuvo ir nėra įmanoma. Gal tik kultūrininkai savo misiją vykdė tolimesnės distancijos perspektyvoje, o visuomenininkai norėjo to paties esamo gyvenimo laikotarpyje. Dėl to kultūrininkams tekdavo mažiau prieštaičių, iš žmonių prestatujančių katalikų pasaulėžiūrai, negu visuomenininkams. Tai yra visai natūralu, nes pavojingesnis atrodo tas, kuris nori keisti dabartį, negu būsimą gyvenimą. Mano studijavimo laike Lietuvoje - buvo ypač neramu. Vokietijoje pradėjo išgyventi nacizmas. Komunistinėje Rusijoje siautė beatodairinis žmonių naikinimas. Rytų Europos valstybėse, savo piliečių laisves pažeidžiantieji, plėtėsi totalistiniai režimai. Žmonių pasimetimas buvo tokioje didelėje apimtyje, kad nebūnant pranašų matėsi, jog žengiami ir didžiulę nelaimę. Antrasis pasaulinis karas tai pilnai patvirtino. Ne tik Lietuva neteko savo nepriklausomybės, pusė Europos valstybių neteko laisvės. Milijonai žmonių buvo sunaikinti ir dabar dar tebenaikinami siautėjančio komunizmo.

Atsimenu 1934 metais viename studentų ateitininkų susirinkime prof. Vysk. M. Reinyo ir prof. Pr. Dovydaičio kalbėjo: "Niekada neatsisakykite Kristaus tiesos. Nesvarbu kas jus ragintų ją paneigti, nesvarbu kiek paniekos tekstų patirti dėl jos įgyvendinimo, nusiileiskite, būkite tvirti".

Abu šių žodžių ragintojai nekaltai tuščiai. Abu neatsisakė Kristaus tiesos. Vyskupas M. Reinyo buvo nukankintas komunistų kalėjime, o prof. Pr. Dovydaičis tokio pat likimo susilaukė Sibiro koncentracijos stovykloje.

Sendraugiai, baigę universitetą ir išgyję savo profesijoje teises, nenutraukdavo santykių su ateitininkų sąjunga ir jos idėjomis. Visur buvo jaučiama jų įtaka. Tokių, kurie anot dr. V. Kudirkos "dėl trupinio aukso, dėl gardesnio valgio suaukštų" atsisakytų savo įsitikinimų, buvo tik retos išimtys.

Lietuvių tauta, kuri didžiule dauguma buvo katalikai, nuolat tobulėjo pasaulėžiūroje. Jos samoninngumas nuolat augo. Ateitininkijos įtaka šiam teigiamam mūsų tautos brendimui buvo neabejotina. Šį gražų tautos vyksmą sutrukdė svetimųjų įsibrovimas į mūsų kraštą.

Savo laisvei ginti, daugelis ateitininkų kovoje ir su ginklu rankose. Jie kovoje už Nepriklausomas

Rašo A. Grigaitis

Lietuvos atkūrimą po pirmojo pasaulinio karo. Kova buvo sėkminga - laisvė buvo atgauta. Antram pasauliniam karui prasidėjus, buvo kovojama su rusiško komunizmo okupantu. Okupantas iš mūsų krašto pasitraukė. To pasėkoje buvo sudaryta Laikinoji Lietuvos vyriausybė. Bet neužilgo vokiškasis nacizmas užgniaužė mūsų laisvę. Kai antrą kartą rusai okupavo Lietuvą, likę tėvynėje ateitininkai jungėsi į partizaninę kovą. Ta nelygi su priešu skalčiūmi kova tęsėsi apie 8 metus. Ji neatnešė Lietuvai laisvės, bet tautinės ir religinės sąmonės sustiprinimas buvo užtikrintas ilgam laikui.

Visose kovose žuvo daug ateitininkų. Nemažai jų žuvo ir nacių koncentracijos stovyklose. Dar daugiau jų buvo sunaikinti ir tebenaikinami komunizmo tolimame Sibire.

Tik nedidelė dalis ateitininkų pasitraukė į Vakarų. Dauguma įsikūrė JAV, Kanadoje. Kituose kraštuose jų skaičius proporcingai yra mažesnis.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse ateitininkų veikla, per visą 30-ties su viršum metų tremties gyvenimą, buvo judri ir gyvastinga. Jie suorganizavo didelę dalį lietuvių katalikų spaudos, daug prisidėjo prie mūsų enciklopedijų išleidimo, išleido daug neperiodinių leidinių, knygų, įsteigė jaunimui "Dainavos" stovyklavietę r t.t. Jie yra

subūrę į ateitininkų eiles moksleivių, studentų ir nemažai jaunosios kartos sendraugių. Ateitininkijos tęstinumas, atrodo, ten dar ilgesniam laikui yra užtikrintas.

Kanadoje, nors ateitininkų veikla ir nėra tokioje pavyzdingoje padėtyje kaip JAV, jų artimas santykis su Amerikos ateitininkais padės jiems išsilaikyti.

Australijoje neskaitlingi ateitininkai padarė daug. Adelaidėje jie prisidėjo prie LK Centro įsteigimo. Melbourne, ir šis laikraštis "T. A.", kuris ir dabar dar rūpinasi ir gaivina visą Australijos lietuvių katalikų gyvenimą, buvo praktiškai įsteigtas ir suorganizuotas pirmosios ALK Federacijos Valdybos. Iš devyntų tos valdybos narių, aštuoni buvo ateitininkai. Daugelis kitų visuomeninių ir kultūrinių darbų buvo atlikta talkininkaujant ateitininkams.

Blogiau, kad nėra skaitlingesnio prieaugio. Tiesa, Sydnėje ir Adelaidėje yra moksleivių, bet niekur nėra organizuotų studentų ir baigusių čia universitetus jaunosios kartos sendraugių. Pirmieji sendraugiai, kurie buvo atvykę iš Lietuvos, dalis jau yra išmirę, o dalis pasenę ir daugiau tinka poilsiui negu aktyviai organizacinei veiklai. Vienas kitas individualiai apsisprendęs, studentas ar jaunosios kartos sendraugis nesudarys ir nepratęs organizacijos.

Bet nereikia nusiminti. Ir juodžiausiose gyvenimo valandose Dievas neapleis tų, kurie į Jį tiki, Jį myli ir stengiasi įgyvendinti Jo mokslą šioje žemėje.

PALAI DOTAS KUN. BRONIUS LAURINAVIČIUS

Adučiškyje, Svencionių rajone, Vilniaus arkivyskupijoje, lapkričio 27 d. buvo iškilmingai palaidotas vietinis klebonas, Helsinkio grupės narys kun. Bronius Laurinavičius, 68 m., kai Vilniuje lapkričio 24 d. jį užmušė sunkvežimis. Prieš jo užmušimą pora dienų "Tiesa" smarkiai niekino kun. B. Laurinavičių už jaunimo mokymą religijos ir metų pradžioje teisme liudijant J. Sasnausko ir A. Terlecko nekaltumą. Taip komunistai ir nusprendė jį užmušti.

Laidotuvėse Adučiškyje dalyvavo vyskupas Julijonas Steponavičius, vyskupas Vincentas Sladkevičius, apie šimtą kunigų ir didžiulė minia tikinčiųjų. Buvo pasakyta vienuolika pamokslių! Laidotuvių maldos užtruko apie keturias valandas.

Kun. Bronius Laurinavičius buvo vienas pavyzdingiausių ir uoliausių Lietuvos kunigų. Buvo abstinentas, visur platino blaivybę. Į kunigus buvo pašventintas 1944. VI. 4. Dirbo Svencionyse, Cei-

kiniuose ir kitose vietose, kai vėliau buvo paskirtas į Adučiškį. Visur dirbo su didžiausiu pasišventimu sielų išganymui, visur drąsiai gynė religijos laisvę ir pagrindines žmogaus teises, sutvarkė ir išgrąžino bažnyčias. Užsienio spaudoje buvo paskelbti kun. B. Laurinavičiaus pareiškimai sovietų aukščiausiom valdžios sferom, nurodė tikintiesiems ir Bažnyčiai daromas skriaudas, diskriminaciją, persekiojimus, užtai komunistai negalėjo jo pakęsti. 1979 m. kun. B. Laurinavičius įstojo į Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninę grupę ir prieš persekiojimus stovėjo tvirtas kaip ažuolas, gindamas tikinčiuosius lietuvius.

Kun. Broniaus Laurinavičiaus tragiškas netekimas yra didelis smūgis Lietuvos Katalikų Bažnyčiai ir visiems kovotojams už religijos laisvę ir pagrindines žmogaus teises. Jo darbas, jį pasiaukojimas ir gyvenimo auka neš gausių vaisių Lietuvos Bažnyčiai ir lietuvių tautai.

= **Madride** prieš Kalėdas vyko Ispanijos vyskupų konferencija, buvo svarstomi ne tik Ispanijos religiniai reikalai, bet ir krašto politinės ir socialinės problemos. Buvo tariamasi ir dėl numatyto Popiežiaus vizito Ispanijoje.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Valentinas Čižauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

Įvykiai

● **Anglijos** ministerės pirm. Mrs. Thatcher sūnus Mark su dviem palydovais dingo Sacharos dykumoje. Jie turėjo maisto ir vandens trim dienom, o šešias dienas jų ieškota. Galiausiai rado vienas Algerijos lėktuvas visus gyvus ir sveikus.

● **Australijos** valstijų premjerai renkasi konferencijai Canberroje vasario mėnesį. Konferenciją šaukia ministeris pirm. Mr. Fraser.

● **Kanadoje**-Vancouverio uos, te užblokuoti šeši lenkų laivai. Jie sulaikyti už nesumokėtus mokesčius.

● **Peršautas** Irano prezidento brolis. Užpuolikai laukė jo prie namų Teherane.

● **Malazijos** užsienio reikalų ministeris Ghazali iš sostinės Kuala Lumpur skrido į savo rezidenciją ir lėktuvas nukrito džiunglėse. Su juo buvo dar keturi keleiviai.

● **Japonijos** karo lėktuvo projektuotojas Horikoshi mirė 78 m. amžiaus. Paskutiniame kare japonų karo lėktuvas buvo pranašesni už amerikiečių. Vienmotoris Zero galėjo skristi 1.800 km ir buvo ginkluotas dviem patrankėlėmis ir dviem automatais.

● **Lenkijos** valdovo generolo Jaruzelski ir Lenkijos primato arkivyskupo Glemp pasimatymas nieko gero nedavė. Arkivyskupas reikalavo panaikinti karo stovį ir duoti teises Solidarumo unijai. Jaruzelski su tuo nesutiko.

● **Sir Ninian Stephen**, teisėjas, nuo liepos mėnesio bus Australijos generalinis gubernatorius. Sir Zelman Cowen pasitraukia į pensiją.

● **Popiežius Jonas Paulus II** gavo asmenišką laišką iš Lenkijos valdovo Jaruzelski. Prieš Kalėdas popiežius buvo parašęs laišką Jaruzelskiui.

● **Vakarų Vokietijos** kancleris Schmidt susitinka su Prancūzijos prezidentu Mitterrand pasitarti Lenkijos reikalais. Amerikos prezidentas Reagan nori Sov. Sąjungai dėl Lenkijos taikinti represijas, bet su tuo nesutinka Vak. Vokietijos kancleris Schmidt.

Didelė lėktuvo nelaimė

Vašingtone kildamas lėktuvas užkliuvo už tilto ir nukrito į upę. Tiltu važiuo mašinos, kurių kelias taip pat numetė nuo tilto. Lėktuvas turėjo 73 keleivius, iš kurių tik 5 išliko gyvi. Skaitoma viso žuvusių 77, nes kai kurie žuvo auto mašinos. Lėktuvas negalėjo pakilti, nes buvo apšalęs ir vėjas sustė sniegą.

— **Synėjaus** "City of Fairfield Advance" laikraštis gruodžio 16 d. laida visą puslapį skyrė Pavergtųjų Tautų NSW Tarybos pirm. Antanui Kramiliui, žurnaliste pateikė pokalbį su Antanu, įdėjo jo didelę nuotrauką ir pateikė daug žinių apie sovietų persekiojamą Lietuvą ir A. Kramiliaus darbus, padedant įkalintiems sąžinės belaisviams sovietuose.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

1982 - JI METAI PASAULINIAME MASTE

Dar nei vieni Nauji Metai po II Pasaulinio karo neprasidėjo tokių svarbių ir painių įvykių ženkle, kaip dabartiniai.

Lenkų tautos nepasitenkinimas rusų įvesta komunistine santvarka pavirto į atvirą pasipriešinimą ir, atrodo, gali priversti prie pirmo Kremliaus pralaimėjimo.

Pasiųsti Raudonąją armiją "tvarkai" padaryti, reikėtų užsitraukti pasaulinį pasmerkimą, susilaukti skaudžių ekonominių priemonių (maisto ir elektronikos pardavimo Sovietų Sąjungai sustabdytą), pradžią "laisvintojo" vardo taip reikalingo komunistinei propagandai ir, svarbiausia, reikia skaitytis su galimybe aktyvaus ar pasyvaus pasipriešinimo iš 35 milijonų lenkų pusės. Komunistinės tvarkos atstatymui, rusams reikėtų aprūpinti Lenkiją maistu, mokėti jos skolas ir išsiųsti į Sibirą arba išžudyti kokius 5 milijonus žmonių. Tokio žingsnio šiais laikais net ir Kremlius neišdrįs padaryti.

Iš kitos pusės, be masinės lenkų likvidacijos komunistas dabartine forma negalės išsilaikyti, nes sovietinė sistema kaip tik yra katastrofiškos krašto padėties priežastis. Kaip ir ką Maskva bedarytų, Lenkijoje jos laukia pralaimėjimas, kuris gali paskatinti ir kitus užimtus kraštus pasekti lenkų pavyzdžiu.

Artimieji Rytai yra antra pasaulio neramumų vieta. 100 milijonų arabų nori geruoju ar bloguoju atsilipti iš Izraelio užimtas sritis. Žydai nekrepia dėmesio į Jungtinių Tautų pasmerkimus ir tęsia jų užimtų žemių kolonizaciją. Net galutinai prijungė Golano aukštumas prie Izraelio valstybės. Anksčiau ar vėliau ten gali prasidėti karo veiksmai su Rusijos ir Šiaurės Amerikos dalyvavimu priešinguose frontuose.

Gi Vidurinėje Amerikoje marksistinių partizanų karas ne tik nesibaigia, bet dar plečiasi. Tai vyksta Amerikos panosėje. Kaip ilgai amerikiečiai galės susilaikyti nuo tiesioginio dalyvavimo tose kovose? Yra gandų, kad Argentina žada pasiųsti partizanų karui paruoštų dalinių į San Salvador, kad išgelbėtų tą mažą kraštą nuo patekimo į raudonųjų rankas.

Šie metai prasideda neramumų ženkle. Prie ko prieš žmonija niekas nežino, bet viena yra aišku: mes artėjame greitais žingsniais prie pasaulinės problemos išspindimo - komunistinės planetos dominacijos ar Rusų imperijos suirimo.

Dr. J. Kunca

— Dr. Benius Bataitis - anesteziologijos specialistas, prieš metus pabėgęs nuo sovietų iš "Kupiškio" laivo, gavo Vakarų Vokietijoje pagėgėlio teisę ir dirba Bremeno mies to šv. Jurgio ligoninės galvos operacijų skyriuje.

Paruošti žmogų susitikimui su Kristumi

ALK Federacijos Suvažiavimo atidarymo pamaldose kun. Albinas Spurgis, MIC, tarė pagaunantį žodį apie religinį indiferentizmą, kurio pagrindinėmis mintimis čia pasidaliname.

Romėnų poetas Ovidius Publius Naso, gimęs 43 m. prieš Kristų, savo 15 knygoje "Metarmofoses" iš graikų ir romėnų mitologijos rašo apie tolimą senovę, kai dievai gyvenę ant žemės drauge su žmonėmis. Tai buvo laimingi laikai — aukso amžius. Laikui bėgant, žmonės ėję vis blogyn ir blogyn. Nuo blogėjančios žmonijos dievai pradėjo pasitraukti į dievų buveinę Olimpą. Taip aukso amžius virtęs sidabro, o šis vario ir kai žmogaus kraujas, išlietas žmogaus ranka, persunkė žemę, tada ir paskutinioji laukų ir vaisių dievaitė Cereos persikėlė į Olimpą. Prasidėjo geležies amžius.

Šiuo aprašymu Ovidius bandė išaiškinti blogio priežastį ir pagoniško pasaulio blogą moralinį stovį. Nuo seniausių laikų žmogus jautė, kad žmoguje gedimas prasideda tada, kai žmogus lieka vienas ir nebegauna dievų pagalbos.

Ovidius teisingai galvojo, kad žmogus be Dievo dvasiniai sunyksta. Bet krikščionybėje yra įvykę priešingai. Kada žmogus buvo žemiausiai nupuolęs, Dievas atėjo pas nupuolusį žmogų. Kalėdų šventės yra Dievo įsikūnijimo minėjimas. Kristus tapo žmogumi.

Kristus misijinį darbą vykdė per savo Bažnyčią. Todėl Bažnyčios kelias yra Kristaus kelias. Kiekvienas katalikas privalo ne tik būti ištikimas katalikiškiems principams, bet juos liudyti kitiems. Tą liudijimo pareigą reikia atlikti ypač mūsų jaunimui.

Bažnyčia yra Kristaus pratęsimas pasaulyje. Ji pašaukta atbaigti Kristaus pergalę ir pašvęsti pasaulį, kurį Kristus pagrindinai pateikė. Bažnyčia nori grąžinti pasauliui jo pilnybę, kurios buvo netekęs, išlaisvindama visa iš nuodėmės vergijos ir suteikdama jam galimybę pasiekti tą tikslą, kuriam pasaulis buvo sukurtas.

Reikia pabrėžti kitą svarbų faktą, kad Kristus atpirkimu negrą-

žino pasaulio į natūralią harmoniją. Kristus įsikūnijimu ir atpirkimu pasaulį pakėlė į antgamtinę buklę. Bažnyčia tad ir turi padėti žmogui pasiekti savo tikslą - Dievą, paruošti žmogų susitikimui su Kristumi. Pasauliui pašvęsti arba grąžinti jam prarastą šventumą, Bažnyčia yra gavusi iš Kristaus trejąją galią: mokyti, pašventinti ir valdyti. Pasaulio pašventinimas yra visos Bažnyčios reikalas. Evangelijos skelbimas, sakramentų teikimas yra kunigystės uždavinys. Tuo tarpu pasaulio - tos aplinkos, kur krikščionys gyvena - yra specialus pasauliečių uždavinys Bažnyčioje. Pasauliečiams tenka pareiga gyvenant pasaulyje tvarkyti pasaulį pagal Dievo valią.

SVEIKINIMAS IŠ AMERIKOS

Mielieji Broliai Kunigai,
Australijos Lietuvių kapelionai,

Labai dažnai Jūs mano minty ir širdy. Lankymasis pas Jus 1980 metų gavėnįj neužmirštamas.

Turėjau gražias intencijas rašyti kiekvienam Jūsų tuojau po grįžimo iš mane praturtintos misijinės kelionės. Užsigulėję darbai, paskui sesers liginimas, brolio mirtis, o po mėnesio ir sesers, su-trukdė. Po to tuojau pat pačiam teko atsiguulti ligoninėn.

Atleiskit, kad ir dabar tik bendru visiems žodžiu grįžtu pas Jus palinkėti Kristaus Gimimo Švenčių giedros, ramybės ir džiaugsmo bei gausios Dievo palaimos kiekvieno Jūsų gyvenimui ir apaštalavimo darbu.

Prašau prie progos perduoti mano labai šiltą prisiminimą ir svei-

Londonė anglikonų šv. Povilo bažnyčioje, kur yra palaidota daug žymių asmenų, ant vieno marmūrinio paminklo mačiau tokį užrašą: "Dubius vixi, incertus morior, quo eam nescio" - Abejonėse gyvenau, netikrume mirštu, kur esiu nežinau. Čia mes turime indiferentiškumo pavyzdį ir daugelis katalikų gyvena tokia nuotaika.

Vatikno II Susirinkimas stipriai išskėlė ir užakcentavo katalikų pasauliečių pareigas, teises ir uždavinius Bažnyčioje ir žmonijoje. Ragingama katalikus gerai išsiūvėti ir įsijausti į tuos uždavinius bei reikalavimus, būtent, liudyti Kristų visoje plotmėje, skelbti Evangeliją, duoti kultūrai krikščionišką pavidalą, nešti Kristaus dvasią į savo aplinką pilnutiniu krikščionišku atsakingumu ir pareigingumu.

kinimus taip pat visiems Jūsų vadovaujamiems, kuriems teko patarnauti ano meto gavėniniame susitelkime. Neužmirštamai įstrigo vaizduotėn ir širdin jų atvirumas ir inlumas Dievo žodžiui. Besistengdamas duoti jiems, su kaupu gavau iš jų pats.

Visų Jūsų vardai kartu su eile kitų kunigų ir vyskupų surašyti sidabro viršeliu knygelėje - ji esti ant altoriaus per kiekvienas mūsų bendruomenės Mišias ir ketvirtadienių vakarais, kai susirenka būrelis pasauliečių ir Seselių melstis už kunigus. Visi meldžiamės už Jus ir Jūsų intencijomis.

Oremus pro invicem! Su meile Jūsų Kristuje.

Kun. Vytautas Balčiūnas
Thompson, Conn. Villa Maria,
1981 m. gruodžio 17 d.

LAIŠKAS LENKIJOS ARKIV. JOSEF GLEMP

Jūsų Ekscelencija, mes esame labai susirūpinę daugelį metų girdėdami lietuvių katalikų Lomžos vyskupijoje skundą, ypatinai Seinuose, kad jiems yra paneigta lietuvių kalba ir lietuviai kunigai liturginėse pamaldose. Seinų parapijoje yra apie 6.500 parapijiečių, jų tarpe 3.000 lietuvių. Jiems neleidžiama turėti šv. Mišių Seinų bazilikoje, tam gavo leidimą tik labai mažoje liuteronų koplyčioje, kuri turi vos 30 vietų. Dėl šios diskriminacijos daugelis lietuvių praranda tikėjimą.

Vatikano II Susirinkimas ypatinai pabrėžė gimtosios kalbos vartojimą pamaldose, kad tikintieji tautose, kuriose kalbama įvairiomis kalbomis, galėtų naudotis savo gimtąja kalba šv. Mišiose, kada jos aukojamos su žmonėmis, teikiant taip pat sakramentus bei sakramentalijas.

Prieš I pasaulinį karą Seinai ir Seinų kunigų seminarija buvo lietuvių kultūros ir religijos centras. Mes nuoširdžiai prašome Jūsų Ekscelenciją leisti lietuviams katalikams naudotis prigimtąja teise: lietuvių kalba turėti liturgines pamal-

das, Seinų bazilikoje leisti šv. Mišias aukoti lietuvių kalba ir Lomžos vyskupijoje lietuviams paskirti lietuvius kunigus.

Mūsų prašymo išpildymas ypatinai sustiprins lenkų - lietuvių ryšius krikščionišku broliškumu tuo momentu, kada katalikų tikėjimas pačioje Lietuvoje yra žiauriausiai persekiojamas.

Jūsų nuoširdus Kristuje - Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos XV Suvažiavimo Prezidiumas. (Laiškas parašytas anglų kalba). Melbourne, 1981. XII. 30.

Panašus prašymas išsiųstas ir Lomžos vyskupui M. Sasinovskui, kurio teritorijoje yra Suvalkų trikampis, nuo amžių gyvenamas lietuvių, bet 1920. X. 9 gen. Želigovskui sulaužius taikos sutartį buvo Lenkijos užgrobtas ir iki šiol tebevaldomas Lenkijos. PD

— Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapija įvedė specialias pamaldas jaunimui, kurias užpildė jaunosios kartos atstovai: Mišių metu giedoja, grojo vargonais, atliko skaitymus, nešė aukas, tai padarė gilų įspūdį vyresniesiems.

AMERIKOS SPAUDA APIE KUNIGŲ ŽUDYMUS

Amerikos dienraštis "Chicago Tribune" rašo apie Crodin Lubarsky pareiškimą Amnesty International atstovams. Lubarsky buvo sovietų kalinys, bet 1977 m. ištremtas. Lubarsky sako, kad KGB baisiausių priemonių imasi prieš katalikų aktyvistus Lietuvoje. Pirmiausia prieš nepatinkamus asmenis pasirodo spaudoje šmeižiantys straipsniai, o vėliau apšmeižtį nužudomi.

Lubarsky nurodė tris atsitikimus: kunigas Leonas Šapoka buvo nužudytas 1980 m. spalio mėn. Kunigas Leonas Mažeika žuvo rugpjūčio mėn. Prieš nužudymus abu buvo puolami spaudoje. Paskutinė auka yra kun. Bronius Laurinavičius. Lapkričio mėn. prieš jį pasirodė straipsniai. Jis buvo iškviestas į Vilnių pasiaiškinti. Kai jis atvyko, už kampo pasirodė sunkvežimis ir jį suvažinėjo. Žinoma, aiškinama, kad čia nelaimingas atsitikimas.

„Ateities“ įnašas į Liet. kultūrinį gyvenimą

(Atkelta iš 1 pusl.)

dievybę užgaunama' jausmas' be-
veik visos tautos. Mūsų krašte ti-
kėjimo negali atskirti nuo lietu-
vybės ir vice versa". ("Apšvieta"
1895, Nr. 14-15.).

"Anykščių šilelio" autorių Ant.
Baranauską 1884 m. įšventinus vys-
kupu, Šliupas sukurstė Garliavos
(prie Kauno) jaunimą, kad naujam
vyskupui pasiūstų "kryžių su vi-
sokiom biauirybėm". Kryžius buvo
padarytas iš sudžiovinto griežčio
su batų tepalo dėžutės dangteliu ir
tokiu įrašu: "Už platinimą polačys-
nos ir gėšinimą lietuviybės". Šliu-
pui, kaip ir Basanavičiui, katali-
kybės buvo tolygi lenkybei, o jos
griovimas - lietuviybės gelbėjimas.

Anarchistinis ateizmas plėtėsi.
Buvo žalojami pakelių kryžiai ir
kopyltėlės, užpildinėjami kunigai.
1908 m. Marijampolės gimnazijoje
keletas moksleivių parsinesė šven-
togaški Komuniją į namus ir ją
bandė pelliukais - tikrino ar iš jos
tekės kraujas. Panašūs įvykiai pasi-
kartoję ir Telsių gimnazijoje.

1904 m. buvo gražinta lietuviams
spauda, kurią per 40 metų rusai
buvo draudę. Atsirado daugiau
laikraščių. Pozityvistai pirmi įkūrė
demokratų partiją ir leido "Lietu-
vos ūkininką" ir "Lietuvos ži-
nias". Socialistinis sparnas leido
"Naują gadybę", katalikai 1906 m.
pradėjo liaudžiai leisti "Saltinį" ir
"Nedėldienio skaitymus", o inte-
ligentams 1907 m. išleido "Draugi-
ją" ir 1908 m. "Vadovą". Taip įvy-
ko vyresniųjų pasiskirstymas į tris
grupes, kuris netrukus atsiliepė ir
jaunime.

Po 1905-6 metų sukilimo dau-
giausiai nuo rusų nukentėjo socia-
listai. Vieni pateko į kalėjimus, kiti
persisvėrė į bolševikų - komunistų
pusę. Jie slaptai organizavo revo-
lucinią frontą Lietuvoje, kontroliuo-
jamą rusiškųjų komunistų.

Jaunimą pirmieji ėmėsi orga-
nizuoti pozityvistai. 1910 m. prie
"Lietuvos ūkininko" pradėta leisti
"Jaunimas". Iš to kūrėsi jaunimie-
čių sąjūdis. Moksleiviams ir stu-
dentams prie to paties "Lietuvos
ūkininko" pradėta leisti "Aušrinė".
Iš to kilo aušriečių sambūriai moky-
klose.

Kairieji save vadino pirmieiviais
(progresistais) ir daugiau veikė po-
litiskai. Katalikai savo partijos ne-
kūrė. Jie kūrė švietimo draugijas
"Saulė", "Rytą", "Žiburį" ir steigė
mokyklas, įkūrė šv. Kazimiero kny-
gų leidyklą, Blaivybės, Moterų,
Darbininkų, Tarnačių draugijas,
net kooperatyvinę ūkininkų drau-
giją "Zagrė". Kairieji šnekėjo apie
prograsą, o katalikai jį vykdė. —
Tai prezidento A. Smetonos žodžiai.
O kaip su katalikiškuoju jaunimu?

Jau 1908 m. "Vadove" kun. dr. J.
Totoraitis parašė ilgą straipsnį apie
katalikiškus jaunimo susivienijim-
us. Petrapilio akademijos profes-
osrius Jurgis Matulaitis būsimus
kunigus ragino organizuoti jauni-
mą. 1908 m. keturi Petrapilio aka-
demikai, susirinkę Kaune, paruošė
pirmuosius katalikų jaunimo orga-
nizacijos įstatus. Nuo tada ir prasidė-
jo katalikų sambūriai gimnazi-
jose. Studentai katalikai 1909 m.

Belgijos Louvaino universitete su-
darė pirmąją katalikų moksleivių
valdybą, kurią netrukus perdavė
Pr. Dovydaičiui Maskvoje.

1911 m. šio sąjūdžio buvo išleistas
mėnesinis žurnalas "Ateitis". Nuo
jo vardo katalikiškojo sąjūdžio na-
riai pradėta vadinti Ateitininkais.

Basanavičiaus ir Šliupo pavardė-
mis bandžiau paryškinti rusiškąjį
nihilizmą, Kudirka - lenkiškąjį po-
zityvizmą, o kalbant apie katali-
kiškąjį sąjūdį Lietuvoje neišvengia
mai tenka sustoti prie Adomo Jakšto
- Dambrausko pavardės, kuris
būdamas ano laiko bene pačiu di-
džiausiu intelektualu, visuomeninė-
je plotmėje taip pat buvo tvirtu
tautinio kelio grindėju. Tautinio
atgimimo kovoje jo vieta yra gre-
ta Basanavičiaus ir Kudirkos.

Jakšto išsimokslinimas buvo uni-
versalus. Jis buvo pilnutinė moks-
lų sintezės ieškotojas. Leisdamas
žurnalą "Draugija" jis propagavo
visožvalgą. Tai jo paties surastas
terminas, savyje apimęs religiją,
filosofiją ir tiksluosius mokslus.

Mokslo metų užbaiga Melbourne

Melbourno Parapijos Sekmadie-
nio mokykla praeituosius mokslo
metus užbaigė sekmadienį, gruod-
žio 13 d. Pasibaigus pamokoms,
padaryta visos mokyklos nuotrauka
(žiūr. 1 pusl.) ir po to visa mokyk-
la ėjo pamaldoms.

Po pamaldų visi vyko į Lietu-
vių Namus, kur Tėvų Komitetas
mokinius pavaišino karštom dešre-
lėm.

Mokyklos pasirodymas vyko di-
džiojo salėje. Pasirodė visi skyriai,
o taip pat ir pavieniai mokiniai.
Pirmas skyrius padainavo Du bro-
liukai ir Saulutė tekėjo. Antras sky-
rius padainavo Obelaitė ir Kiškį.
Vieną dainą dainavo tik mergaitės,
o kitą - tik berniukai. Trečias sky-
rius parodė vaizdelį iš Lietuvos su
deklamacija. Pirmo ir antro sky-
riaus šokėjai pašoko tris tautinius
šokius - Noriu miego, Kalvelį ir
Suktinį. Ketvirtuo skyriaus R. Zo-
niūtė deklamavo Pavasarį, o A. Sim-
kutė - Lėlę. Penktas skyrius
pavaizdavo Gedimino pilį. R. Zda-
niūtė deklamavo Strazdo giesmę.
Prie Kalėdų eglutės deklamavo D.
Salkūnas. Trečias ir ketvirtas sky-
riai pašoko Rugučius ir Malūną.
Prie penkto skyriaus A. Antanaitis
taip pat deklamavo, o pirmo kur-
so R. Didelis ir T. Zdanis pavaiz-
davo pamokų paruošimą. Kur bė-
ga Sesupė deklamavo visas šeštas
skyrius. Apie mokinių jumorą skai-
tė pirmo kurso mokiniai G. Kesmi-
nas ir T. Zdanis. Taip pat pirmo
kurso R. Pikelytė ir A. Zvinakytė
deklamavo kartu. Programa užbaig-
ta mokinių orkestru. Grojo trys
broliai - Tomas, Lukas ir Kaziu-
kas Zdanis.

Išdalinant mokiniams pažymėji-
mus, Australijos Lietuvių Fondas
skyrė kiekvieno skyriaus pavyzdin-
giausiam mokiniui pinigines premi-
jas. Tokias premijas gavo pirmo
skyriaus Rita Bruožytė, antro sky-
riaus - Kristina Duonytė, trečio
skyriaus - Paulius Staugaitis, ket-
virto skyriaus - Rita Zoniūtė, penk-
to - Melisa Savickaitė, šešto - Vili-
ja Tamošaitytė, pirmo Jaunimo kur-
so - Ričardas Didelis. Tėvų komite-
tas mokinius apdovanojo dar šo-
koladu.

Praeitais metais mokykloje dir-
bo šie mokytojai: Bronė Staugaitienė,
Erna Duonienė, Ieva Ariėnė,
Zignas Jokubaitis, Danutė Čižaus-
kienė, Jonė Zitkevičienė, Ona Ruk-
šienė. Mokyklos vedėjas buvo

Jakštas buvo tikrasis mokytojas
dviejų didžiųjų ateitininkų vadų
Prano Dovydaičio ir Stasio Salkaus-
kio. Pirmajam perdavė savo plotį,
o antrajam - savo gylį. Prieš tap-
damas ateitininkų vadu ir paruoš-
damas garsiąją deklaraciją, Dovy-
daitis jau buvo išėjęs Jakšto moky-
klą "Draugijoje".

(Bus daugiau)

AUSTRALIJOS ATEITININKŲ SUVAŽIAVIMO DALYVIAMS

Mielieji Australijos Ateitininkai,

Jūsų 1981 m. Suvažiavimo proga
sveikiname Jus visus, mūsų ateit-
tininkijos idėjos draugus, - es Aus-
traliijoje, ir linkime šviesos, įkvė-
pimo ir stiprybės toli nuo Tėvy-
nės sektį Kristaus idealais, augti
Jo dvasia ir visomis galiomis padė-
ti mūsų lietuvių pastangoms sie-
kiant laisvės Tėvynei.

"Ateities" redakcijos vardu

Kęstutis Trimakas

"Ateities" vyriausiasis redaktorius

Lietuviai sąžinės belaisviai

Algis Simkus, tautinius šokius mo-
kino Dalia Antanaitienė, tikyba
dėstė kun. Pr. Dauknyis ir mokyk-
los globėjas kun. Pr. Vaseris. Mo-
kyklą lankė 46 mokiniai ir veikė
6 skyriai ir vienas Jaunimo kur-
sas. Antro kurso nebuvo, nes visi
mokiniai nuėjo į lituanistinius kur-
sus. pv

Lietuviai sąžinės belaisviai

Zinias pateikia kun. Kazimiero Pugevičiaus vadovaujamas Lietuvių
Informacijos Centras, 351 Highland Blvd. Brooklyn NY 11307, USA.

(Tęsinys)

Vilutis Jonas, gimęs 1914 m. Su-
areštuotas 1970 m. ir nuteistas 15
metų į griežto režimo stovyklą,
įkalintas Mordovijoje 3-5.

Vitkauskaitė Ona, gimusi 1935.
IV. 23. Suareštuota 1980. IV. 18 Ba-
gatojuje už spausdinimą Lietuvos
Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr.
42. Nuteista 1980. XI. 24-25 į dar-
bo stovyklą pusantrų metų. Ji yra
baigusi Kaune Politechnikos ins-
titutą. Jos kalėjimo vieta: 235300
Panevėžys, OČ 12/5 D. Panevežio
kriminalinių moterų stovykla.

Zakšauskas Pranas, nuteistas 15
metų į griežto režimo stovyklą,
įkalintas Permės stovykloje 35.

Zelenkevičius Juozas, gimęs
1916 m. Suareštuotas 1968 m. ir
nuteistas 15 metų į griežto režimo
stovyklą, kalinamas stovykloje 17 a.

Zubavičius. Tiek žinoma, kad
1971 m. buvo perkeltas į Serbsky
psichiatrinę ligoninę, kuri yra Mas-
kvoje. Tą bausią įstaigą galima ma-
tyti iš Kropotkinskii gatvės, nuo
Kropotkinskaja metro stoties.

Zyprė Algirdas, gimęs 1927. VII.
7. Suareštuotas 1958. I. 4. Nuteis-
tas 1958. IV. 23 labai skaudžiai
bausmei - 25 metams į griežto re-
žimo stovyklą. Kai pradėjo rašyti
peticijas dėl išleidimo išleidimo iš
kalėjimo, tada jį paskelbė protiniai
nėsveiku ir priverstinai leido nuod-
us į jo kūną Kazanės specialioje
psichiatrinėje ligoninėje 1977 m.

BRAZILIJOS VYSKUPAI

UŽ LIETUVĄ

Brazilijos Vyskupų Konferenci-
ja, atsiliepdama į šio krašto Lie-
tuvų Kunigų Vienybės prašymą,
įvedė į bažnytinį kalendorių Mal-
dos Dieną už Lietuvą, kuri bus
pravedama visose Brazilijos vys-
kupijose birželio mėnesį, siekiant
atkreipti brazilų tikinčiųjų dėme-
sį į Lietuvos ir jos Bažnyčios da-
bartinę sunkią padėtį ir suteikti
jiem progą vieną dieną metuose
ypatingai melstis už Lietuvą ir už
jos laisvės atstatymą. 1982 m. Mal-
dos Diena už Lietuvą Brazilijos
vyskupijose bus pravedama sekma-
dienį, birželio 13 d. Daugelyje Bra-
zilijos vyskupijų ji buvo surengta
jau ir 1981 m. birželio mėnesį ir
vėliau. Paskutinioji Maldos Diena
už Lietuvą įvyko spalio 25 d. San-
tos vyskupijoje, Sao Vicente mies-
te, kur istorinėje šv. Vincento
Kankinio bažnyčioje buvo sureng-
tos pamaldos už Lietuvą, gausiai
jose dalyvaujant brazilam tikintie-
siem ir suvažiavusiem lietuviams
iš Sao Paulo ir kitų vietovių. Pa-
maldų išvakarėse vietos laikraščiai
ir radijo stotis buvo painformuoti
apie Maldos Dienos už Lietuvą
prasnę, apie dabartinę Lietuvos
padėtį, iškeliant Lietuvos tikinčių-
jų ateistinėje priespaudoje pati-
riamus vargus. Informacinė medžia
ga apie Lietuvą buvo dalinama
taip pat pamaldose dalyvavusiem
brazilam tikintiesiem.

ELTA

Paskutinėmis žiniomis jis perkel-
tas į Mordoviją. Jo kalėjimo adre-
sas: 431200 Mordovskaya ASSR,
Tengushevsky rayon, s. Tengushe-
vo ZhKh 385/3-5.

Sąžinės belaisvių kalėjimų bend-
ras adresas:
Pavardė, vardas,
USSR
MOSCOW
VS - 389
UCREZDENIE 5110/1 ZCh.

Laiškus lietuviams sąžinės be-
laisviams į kalėjimus galime para-
šyti kiekvienas. Savo aukomis rem-
kime Lietuvių Katalikų Religinę
Salpą, kuri turi priemonių belais-
vių šeimoms, kartais ir patiems
belaisviams, pasiūsti pakietėlių,
maisto ir kitokių dalykų. Savo au-
kas įteikime lietuviams kunigams,
kurie jas persių Centru arba pa-
tyties tiesiog siųskime: Lithuanian Ca-
tholic Religious Aid, 351 Highland
Blvd. Brooklyn NY 11207, USA.

Kun. Pr. Dauknyis

— Amerikos vyriausybė pasky-
rė Čikagos lietuvių visuomenininką
Valdą Adamkų (Adamkevičių) JAV
Vidurio Vakarų rajono gamtos ap-
saugos vadovu, kuriame yra 6 vals-
tijos su 45 milijonais gyventojų.
Paskutinius dešimt metų Valdas
Adamkus buvo tos tarybos vicead-
ministratoriūs.

Čikagos Lietuvių Operos atspindžiai Australijoje

Kalbant apie solistą Joną Vaznelį, pirmiausiai reiktų paminėti pačią Čikagos Lietuvių Operą, kuri praeitais metais atžymėjo savo veiklos sidabrinę sukaktį ir kurios J. Vaznelis yra vienas pagrindinių ramsčių.

Čik. Liet. Opera, be abejo, yra stipriausias mūsų meno kultūros reprezentantas išeivijoje. Jos klestėjimas 25 metų laikotarpyje, sunikomis išeivijoje sąlygomis - yra nuostabus reiškinys. (Čia prašosi pastaba, kad mūsų išeivijos opera savo amžiumi peraugo buvusią Nepriklausomos Lietuvos vals. operą, kurios laikotarpis laikytinas tik 20 metų.)

Kolektyvas rengia kasmet po vieną operą; jų turtingi pastatymai prilygsta pasaulinių teatrų mastui. Opera, reprezentuodama mūsų muzikinę kultūrą savųjų ir kitataučių tarpe, yra mūsų tautinis pasididžiavimas. Tai įvertindami mūsų meno gerbėjai iki šiol palaiko labai stambiomis pinigėmis aukomis jos egzistenciją. Tos aukos ir mūsų išeivijos dainos "didžiūnai": Stasys Baras, Dana Stankaitytė, Gina Capkauskienė, Jonas Vaznelis ir kiti sudaro tos mūsų meno šventovės veiklos stiprų pagrindą.

Be visos eilės kitataučių žymiųjų operų kompozitorių, kolektyvas per tą laiką išvedė į sceną sekančias lietuvių operas - premjeras: J. Gaidelis "Dana" ir Gintaro Saly, K. V. Banaičio "Jūratė ir Kastytis", V. Marijošiaus "Priesaika" ir J. Kačinsko "Juodas Laivas". Pastatymams iki šiol vadovavo žymūs dirigantai: pradžioje A. Kučiūnas, dalinai V. Marijošius ir dabar jaunas, talentingas Alvydas Vasaitis.

Daug nuopelnų galima būtų suminėti mūsų operos naudai, bet laikas atkreipti dėmesį į sveičią - J. Vaznelį.

Pažinimas žmogaus iš jo nuotraukų, tolygiai dainininką iš jo įdainuotų plokštelių, dar nesudaro pilno pažinimo išpušio. Žmogų reikia sutikti realybėje, o dainininką - išgirsti jo gyvą balsą.

Iki šiol solistą J. Vaznelį man teko girdėti tik "irekorduota", o štai sausio 3 d. Adelaidėje Lietuvių Katalikų Centro salėje išvydome jį gyvą.

Dažnai girdime posakį: "Graži balso medžiaga". Įvairūs muzikos instrumentai gaminami iš įvairių medžiagų, ir, pvz. smuikininkai, čelistai ir kiti instrumentalistai gauna į rankas jau gatavus instrumentus, kai tuo tarpu dainininkai iš savo "medžiagos" privalo pagaminti instrumentą patys. Balso lavinimui ir tobulinimui ateina į pagalbą vokalinių meno studijos. Žmogaus balsas yra jautriausias ir vieningiausias visų instrumentų. Jis bręsta pačiame žmoguje, jame išgyvena jaunystė, senatvė ir ... laikui atėjus, su savininku miršta!

Gerai funkcionuojančio balso pagrindas yra jo, taip vad. "pastatymas". Čia vėl dažnai šabloniškai sakoma: jo, jos balsą pastatė pati gamta", ką perfrazuojant skambėtų: "Jie dainuoja Dievo paliepimu".

Teko patirti, kad solistas J. Vaznelis nei aukštųjų muzikos institucijų, nei konservatorių nėra lankęs, lavino balsą tik privačiai, tad nesuklysti tvirtindama, kad jam dainuoti tikrai liepė pats Dievas, gal todėl ir dainuoja "dieviškai!"

Sekmadienio Mišias šv. Kazimiero šventovėje jis pagražino dviem giesmėm.

Kai eilinis koncertų lankytojas pasako: "O, man patiko!" - tai labiau muzikoje nusimanančiam su "man patiko" jungiasi daugelis krietrijų, pvz.: vokalas, interpretacinis sugebėjimas, dainavimo kultūra aplamai ir pan.

Ne kartą, net ir akademinio, klasikinio dainavimo pasauliniai autoritetai "sugrįšįja"; pasitaiko ir neleistina gaida, "zigzaguojanti" vo-

kalinė linija, nepakankamai išskeltas į reikiamą aukštumą veikalo stilius ir pan.

Turėdami visa tai galvoje, pažvelkime į J. Vaznelį. Jo žavingo grožio, milžiniškas bosas pirmiausiai turėtų būti vertinamas dėl jo tembro pastovumo, kuris neprarandamas ir balsą moduluojant. Jo vokalas - kiekviena gaida, yra lyg gili, plačios upės srovė. Vokalinė linija (cantilena), visoje plačioje balso apimtyje, niekad neiškrypsta, pavyzdingas jo DIDELIO balso LENGVAS naudojimas, jautriai jaučiama muzikinė frazė, įgimta gili muzikinė intuityja.

Tad, jam turint tiek privalumų, priedo dėkingą sceninę išorę ir estetinę, sakyčiau "aristokratišką", scenoje laikyseną ir sudaro jo stiprų, magnetizuojantį poveikį auditorijai.

Programos pradžioje, vietoje primityvių klasikų (prisitaikant mūsų lietuvių auditorijoms) - keturios lietuvių liaudies dainos. Visos nuspalvintos individualiu atlikimu, tačiau išlaikant liaudies dainų charakterį.

Nagrinėjant kiekvieną programos veikalą atskirai, reiktų ypač pagirti giliai dramatinę, atspindinti ašara, atlikimą sudėtingos V. Jakubėno dainos "Nejaugi vėl, o Dieve!" (St. Santvaro žodž.), bet S. Rachmaninovo "Pavasario vandenys" -

būtų pageidaujama judresnės, lengvesnės vokalines tekmes. Operų arių atlikime išsiliejo solisto - OPEROS aktorius, jo visapusiškai platus talentas! Bazilio ar. iš op. "Sivilijos Kirpėjas" net teko kartoti.

"Standing ovations" išreikalavo bisui dar Gasparo ar. iš "Kornevilio varpų".

Pianistės - akompanuotojos Nemiro Masiulytės - Stapleton aukštinės rankutės "dainavo" kartu su solistu.

Programos pajvairinimui mūsų žinomas pirmaujantis aktorius Bronius Rainys vaizdingai skaitė proterpaiš Oscaro Milašiaus poeziją lietuviškame vertime.

Rečitaliui pasibaigus, į sceną iškviesta N. Vaznelienė, išneštos dovanos, narti gražūs padėkos žodžiai.

Kalėdos - tai dovanų šventė. Prieš keletą metų Australijos Lietuvių Katalikų Federacija įvykusiame Kalėdų metu suvažiavimui buvo iškviesti, iki šiol neužmirštami, talentingi (taipogi Čik. Liet. Operos solistė) - Romą Mastienę. Šį kartą - vieną stipriausių operos solistų J. Vaznelį.

Dėkodami už tas Kalėdų dovanas, spēliojame kokį sekančią "papuošalą" visuomeninei Kalėdų eglutei numato Fed. V-ba sekančiam suvažiavimui.

A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė

Mokyklos Jubiliejinis leidinys

Melbourno Lietuvių Parapijos Sekmadienio Mokyklos 25 metų gyvavimo jubiliejinė knyga iš spaudos išėjo prieš Kalėdas, mokyklos mokslo metų baigimo išvakarėse. Tai meniškai, dailiai išleista knyga didelio 32 x 22 cm formato, geru popieriu, įrišta kietais viršeliais.

Leidėjo žodyje rašoma, kad kiekvienam yra miela atsiminti mokyklos suolą, mokyklos draugus ir tas nerūpestingas jaunystės dienas. Tuo labiau atmintina, kad toji lietuviška mokykla buvo svetur, kad mokykla buvo tik savaitgaliais. Tik čia sekmadieniais iš visur susirinkdavo lietuviams vaikai ir taip prasidėjo naujos pažintys, nauja draugystė.

Mokykla yra šešių skyrių, mokslas išinamas per šešerius metus, seka dviejų metų Jaunimo kursai. Veikė ir Vaikų darželis. Mokslas baigiamas egzaminais, po kurių mokiniai gauna pažymėjimus. Vertinami šie mokslo dalykai: tikyba, lietuvių kalba, Lietuvos istorija, Lietuvos geografija, Tėvynės pažinimas. Mokiniai mokomi ir tautinių šokių, dainavimo, pratinami rašyti lietuviškai spaudai, o jų gabiausias Vasario 16-tos minėjimo progomis apdovanoja Amerikos Lietuvių Žurnalistų Sąjunga, Australijos Lietuvių Fondas. Mokykla ruošia Motinos Dienos minėjimus, talkininkauja Tautos švenčių pasirodymuose, parengimuose. Per 25 metus mokyklą baigė virš 350 mokiū, juos mokė 74 mokytojai.

Verčiant knygą, trumpais straipsneliais pristatoma mokyklos istorija. Mokyklą 1954 m. įkūrė ir ją išvėrtingai ir rūpestingai globoja kun. Pranas Vaseris. Mokyklos nuotraukų čia surinkta išta galerija. Jos meniškai išdėstytos pamečiui. Čia kasmetinės visos mokyklos bendros nuotraukos, atskiros mokytojų, Tėvų komiteto pirmininkų, pamokos, pertraukos, mokiūnių pasirodymai, vaidinimai, iškylos. Pateikta žinių kiek kuriais metais buvo mokiūni, kas juos mokė, kurie tais metais buvo pasirodymai, kas tais metais baigė mokyklą.

Knygos gale pagerbti mokyklos mirusieji. Mokiniai - Jūra Junokaitė †12 m., Kristina Žalkauskaitė †13 m., mokytojai - Gražina Firinauskienė †51 m., Zina Balbatie-

nė †51 m., Aleksas Gaigalas †63, Vytautas Čižauskas †48 m., Viktoras Laukaitis †53 m., Stasys Čižauskas †54 m. Jų mirimo datos, nuotraukos.

Tai vertingas istorinis mokyklos 25 metų jubiliejinis leidinys, o savo kompozicija, nuotraukų ryškumu teikia estetinio pasigrožėjimo, jaunios kartos lietuviškojo švietimo atlikto darbo iškilus paminklas! Mokyklą įkūrė ir ją visą laiką globojo kun. Pr. Vaseris. PD

Parapijos Sekmadienio Mokykla Melbourn - 25 - Metai. Redagavo ir išleidimu rūpinosi kun. Pr. Vaseris. Prie išleidimo prisidėjo Australijos Lietuvių Fondas \$ 1.000 ir Kooperatyvas "Talka" \$ 800. Tekstus rinko ir spaudai paruošė Tėviškės Aidių spaustuvė, 18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Psl. 107. Kaina nepažymėta. Australų knygynuose toks liuksusinis leidinys kainuotų apie \$ 20.

Juozas Mikštas

NELAUKIANT RYTDIENOS

vietoj naujametinių linkėjimų

Nedaug beliko mums Dienų prabėgančių. Bet jų tegu nedrums Sešėliai rūpesčių.

Jau visko mums gana. Jau viskas - paėity. Bet vis dar rytdiena Mums maišosi minty.

Išmeskim visa tai iš neramios galvos. Zingsniuokim sau lėtai, Nelaukiant rytdienos.

Ji nelaukta ateis; Kankins, gaivins ir teis.

Melbourn, 1982 Naujieji Metai

NAUJI LEIDINIAI

Chronicle of the Catholic Church in Lithuania Nr. 47. Lietuvoje išleistas 1981, III, 19, į anglų kalbą išvertė Vita Matusaitis, vertimo redaktorius kun. K. Pugevičius, išleido Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė, 351 Highland Blvd, Brooklyn NY 11207, USA. Vienos Kronikos anglų kalba kaina \$ 1.

Bridges, anglų kalba Amerikos Lietuvių Bendruomenės leidžiamas biuletinis, iliustruotas, geru popierium, žinios iš Lietuvos ir pasaulio lietuvių veiklos. Metams \$ 5, užsisakyti: 341 Highland Blvd, Brooklyn NY 11207, USA.

Baltic News, anglų kalba HELLF pabaltiečių D-jos leidžiamas biuletinis gruodžio laida, plačiai pristato persekiojimus ir rezistenciją Lietuvoje ir Pabaltijo tautose. Išsilauko aukomis, adresas: Baltic News, PO Box 272, Sandy Bay Tas. 7005.

The Right to Believe, Anglųj Keston College biuletinis, Nr. 3, 1981 m. Paskutinio metų ketvirčio žymiausių profiliu pristato Gemmą - Jadvygą Stanelytę, 1980 m. komunistų nuteistą 3 metams į koncentracijos lagerį už procesiją iš Tytuvėnų į Siluvą. Metams \$ 20, adresas: Keston College, Heathfield Rd. Keston, Kent, England.

News Digest International Nr. 4 (73), visuomet daug žinių apie Lietuvą ir pavergtuosius kraštus bei rezistenciją prieš komunistų režimą. Redaguoja J. P. Kedys, PO Box 535, Parramatta NSW 2150. Metams \$ 6.

Vytis Nr. 6, Lietuvos pagrindinio žurnalo, perspausdino ir išleido PLB Valdyba: 5620 So. Claremont Ave. Chicago III, 60636, USA. Šio leidinio kaina \$ 3, prenumeratos 6 leidiniai \$ 20.

Saltinis Nr. 6 (1349), tikiškinės ir tautinės minties žurnalas, leidžia Marijonai ir šv. Kazimiero sąjungai, redaguoja kun. Dr. Step. Matulis MIC: 16 Hound Rd. West Nottingham, England. Metams \$ 9.

Aš tau priminsiu ramųjį kaimą, Albina Brazauskaitė - Razminienė, eilėraščių rinkinys, 70 psl., išleido pati autorė, spausdino Draugo spaustuvė Čikagoje 1981 m.

Po svetimu dangum, Kazimieras Kaminskas, eilėraščiai, autoriaus leidinys, spausdinta 1981 m. Adelaidėje, 70 psl. Tai mūsų liaudies poetas, kuris eilėraščių posmais išsako Tėvynės ilgesį, Dievo ir Tėvynės Lietuvos meilę.

Pasaulio Lietuvis, grutodis, leidžia PLB Valdyba Čikagoje, redaguoja Bronius Nainys, metams \$ 10. Šioje laidoje yra žinių ir iš Australijos. Br. Mockūnienė iš Adelaidės rašo Kodėl australai pakeltė savo politiką ateivių atžvilgiu. A. Laukaitis iš Sydnėjaus - apie ruošimą si Čikagoną ir Lietuvį Dienas. V. Baltutis apie Australijos LB biblioteką Melbourn ir jos vedėją poetą Juozą Mikštą, o kronikoje primena, kad sol. Virgilijaus Noreikos koncertų skelbimus nedėjo nei Mūsų Pastogė, nei Tėviškės Aidai, bet neprimena kodėl. Juk tas sol. V. Noreika yra komunistų partijos narys, sovietų deputatas. Australijos lietuviai dar turi tautinės savgarbos ir nuėjusius priešui - Maskvai tarnauti, nesirenka tokio sutikti.

Eva Kubbos - 2 - jų premijų laimėtoja

NSW meno galerija kasmet ruošia meno kūrinių konkursą. Konkurse gali dalyvauti visos Australijos dailininkai. Konkurse skiriamos 5 premijos - už geriausią portretą atliktą aliejiniiais dažais skiriamą J. R. Archibald premija, už geriausią australišką gamtovaizdį aliejuje, akvarelėje arba figūrinę skulptūrą skiriamą R. Wynne premija, už geriausią žanrinį kūrinių Sir J. Sulmon premija. Beto už geriausią akvarelinį darbą skiriama NSW galerijos patikėtinių (trustees) premija, o už geriausią akvarelinį darbą atliktą moters dailininkės skiriama taip vadinama J. E. N. premija.

Visos šios premijos buvo paskirtos pereinamųjų metų pabaigoje, suruošus NSW galerijoje išrinktų dailininkų parodą. Paroda buvo atidaryta gruodžio 19 d. ir ji tęsėsi iki sausio pabaigos 1982 m. Parodoje išstatyti 106 dailininkų kūriniai. Ši paroda bus rodoma ir kitose valstijose.

Už geriausią akvarelę, pavadintą "Volos - Pietų pajūrio krante (Rock section - South Coast) galerijos patikėtinių ir Pring premijas laimėjo mūsų iškilioji dailininkė Eva Kubbos. Eva Kubbos patikėtinių premiją laimėjo jau ketvirtą kartą, o Pring premiją septintą kartą. Iš viso Australijoje E. Kubbos yra laimėjusi 40 premijų, daugiausiai, iš visų moterų dailininkų šiame kontinente.

Dienraščio "Sydney Morning Herald" meno kritikė Susanna Short ilgai stypnė (1981. 12. 26) giria mūsų menininkę už jos pasiektus laimėjimus, pavadindama patį straipsnį "Drašios ir pakilios dvasios akvarelė". Kritikė pažymi, kad E. Kubbos yra lietuviė, gyvenusi prie Lietuvos didžiausios upės Nemuno. Užšalęs Nemunas, lietuviškas gamtovaizdis. Su didžiulėmis skraidančiomis gervėmis dar ir šian

dien yra užsilikęs Evos pasamonėje ir jis juntamas jos visuose kūriniuose, dvelkiančiuose abstrakčiu ekspresionizmu. Dailininkė dirba laisvai su dideliu užsidegimu, išliedama visus savo jausmus, bet kartu ir sumaniai, savitai apvalydamą kompoziciją ir formą. Taip rašo apie mūsų Evą meno kritikė S. Short.

Apskritai šis kūrinys 106 išstatytų darbų parodoje išsiskiria savo originalumu, įdomia technika, vizijos gilumu, didingumu, švytėdamas koku tai paslaptingu spinduliavimu. Drašus, nevaržomas teptuko valdomas, paslaptingos abstrakčios spalvos liejasi su natūraliniam

formom, sukurdamos stiprų išpūdį.

Baigiant šias kelias mintis tenka pasidžiaugti, kad mūsų menininkė Eva nepamiršta lietuvių apsilankydama mūsų kultūrinuose renginiuose, kartais ir prisidėdama savo darbų apipavidalinant renginių meninę pusę. O labiausiai džiuginantis reiškinys yra tas, kad ji yra Lietuvos ir lietuviškos kultūros ambasadorė svetimtaučių tarpe. Sueidama i kontaktą su daugeliu iškilių australų menininkų, ji visur pabrėžia savo lietuvišką kilmę, dažnai papasakodama mūsų tautos tragišką, kartu ir didingą epopėją.

Paulius Rūtenis

GEELONGE

BAIGĖM MOKSLO METUS

Geelongo lietuvių Dr. Vinco Kudirkos savaitgalio mokykla mokslo metus pradėjo 1981. 2. 21. Nors mokinių nedaug (viso 14), reikėjo juos suskirstyti į 3 grupes: labai mažai arba visai nemokančių lietuviškai, šiek tiek pažengusių ir vyresniųjų - jau anksčiau mokyklą lankiusių. Reikėjo ir 3 mokytojų: mokyklos vedėjas ir vyresniųjų grupės mokytojas B. Gasiūnas, šiek tiek pažengusių Elena Vaičekauskaitė ir pradedančiųjų Aldona Scano. Mokslo metų begyje mokykloje pravestos 34 pamokos, kurios vykdavo šeštadieniais nuo 10-12. Da rydavom ir trumpą pertrauką, kurios metu mokiniai pažaisdavo ir atsigerdavo kavos bei arbatos. Pailsėję vėl grįždavo prie darbo, kur jiems būdavo pasakojama apie mūsų Tėvynę Lietuvą, jos gražią gamtą, ežerus, upes, jos gyventojus ir miestus. Vadovėlių ir rašomos medžiagos turėjom pakankamai, trūko tik mokinių, kurių Geelonge, gyvenant nedideliam lietuvių šeimų skaičiui, labai sunku sumedžioti. Mokykla daugiausia rūpinosi Tėvų komitetas, kurį sudaro: V. Bindokas, G. Valaitienė ir K. Starinskas - tai pasišventę lietuvių bei žmonių be kurių pagalbos mūsų mokyklėlė kažin ar galėtų gyvuoti. Nuosirdžiai jiems dėkodami, linkime jiems nepavargti ir su tokiu pat pasiaukojimu ir meile dirbti šį taip svarbų lietuvių išlaikyti svetimame krašte darbą. Šiuos mokslo metus baigėme pamaldomis šv. Jono bažnyčioje ir Kalėdų Eglute.

Sv. Mišias už mūsų Tėvynę Lietuvą ir už lietuvišką mokyklą svetimame krašte klestėjimą atnašavo kun. Pr. Dauknys, pasakydamas labai gražų ir išpūdingą tai dienai pritaikintą pamokslą. Prie vėliavos stovėjo, Mišioms patarnavo ir aukcas nešė mokyklos auklėtiniai, o lekcija paskaitė pats mokyklos vedėjas. Mišių metu giedoją Geelongo lietuvių choras, vadovaujamas Genės Giesbers. Po pamaldų, visi sužavėti pamokslu, pakilusioj lietuviškoj nuotakoj rinkosi į Bendruomenės Namus mokslo metų užbaigimo aktui. Mokyklos vedėjas pasveikinęs taip gausiai susirinkusius, savo žodyje iškėlė būtina reikalą vaikams auklėti lietuviškoje dvasioje, kad jie norėtų ir sugebėtų tęsti mūsų tautos laisvės bylą laisvame pasaulyje ir už mus dalyvautų sugriautų tautinių ir religinių vertybių atstatyme mūsų Tėvyneje tada, kada mūsų jau čia nebus. Apžvelgęs mokslo metų eigą, padėkojo kolegoms mokytojams už nenuilstamą darbą ir pasiaukojimą, auklėjant jaunąją kartą, Tėvų komitetui ir visiems, kurie vienu ar kitokiu būdu šią mokyklą rėmė ir jai padėjo. Ilgą laiką mokyklą lankiusiam ir šiais metais ją baigusiam Algiui Bindokui mokslo dienoms lietuviškoje mokykloje

prisiminti buvo įteikta graži lietuviška knyga "Ten, kur Nemunas banguoja".

Apylinkės valdybos vardu mokslo metų užbaigimo proga mokyklą gražiais ir nuosirdžiais žodžiais sveikino C. Vaičekauskienė. Vėliau, prie gražiai papuoštos eglutės, atvykus Kalėdų seneliui su pilnu maišu dovanų, meninę šventės dalį atliko patys mokiniai. Jų pasirodymą pravedė vyresniųjų grupės mokinys Jonas Valaitis. Trumpus eilėraščių apie eglutę ir Kalėdų senelį deklamavo: E. Starinskas, Reg. Starinskaitė, Neringa Lascombe ir D. Valaitis. Pianinu skambino Neringa ir Anthony Lascombe ir Dean Scano. Dūdelėmis duetu gražiai padūdavo Reg. Starinskaitė ir Danius Valaitis, o gitara paskambino T. Bindokas. Pabaigai apie Kūčias ir Kalėdų senelį iš knygos paskaitė J. Valaitis. Meninė dalis buvo užbaigta, T. Bindokui pritariant gitara, visiems sugiedojus "Tyli naktis, rami naktis". Po programos Kalėdų senelis, pasiklašęs ką mokiniai per praėjusius metus buvo išmokę, apdovanojo mokyklą lankiusius ir šventėje dalyvavusius vaikus dovanėlėmis. Neužmiršti buvo mokytojai. Buvo padaryta ir keletas nuotraukų - mokiniai su mokytojais.

Tėvų Komiteto pirm. V. Bindokas, padėkojęs visiems už atsilankymą, o mokytojams už nenuilstamą darbą mokykloje auklėjant vaikus lietuviškoje dvasioje, kvietė visus dalyvaujančius pasilikti prie kavutės ir paruošti užkandžių, o vaikus - prie saldumynų ir vaisvandenių. Vaisių metu mokyklai paremti buvo pravesta loterija. Štai buvo jauki ir maloni šeimos šventė, padariusi visiems gerą išpūdį. B.G.

A+A

ALEKSANDRAS BUKAUSKAS

Sausio 4 d. Melbourne mirė Aleksandras Bukauskas, 61 m. amžiaus. Prieš keletą metų Geelonge mirė jo brolis.

Aleksandras nuo Radviliškio. Lietuvoj paliko savo žmoną ir sūnų. Čia gyveno vienas Richmond priemiestyje, kur turėjo butelį. Dėdės aplankyti atvyko jo brolio sūnus Algis ir negalėjo įeiti. Kaimynė turėjo jo buto raktą. Atidarius butą rasta Aleksandrą jau mirus.

Aleksandras dirbo Melbourne centriniame pašte. Į laidotuvių Mišias susirinko užtat daug pašto tarnautojų. Po Mišių palydėtas į Memorial Park kapines. Sermenims į Lietuvos Namus susirinko dar būrelis žmonių. Laidotuvėms rūpinosi jo testamentu vykdytojai - J. Balbata ir V. Kuncaitis. Amžiną jam atilsį. pv

religiniame gyvenime

= Naujų Metų diena prieš 15 metų Popiežiaus Pauliaus VI paskelbta Pasauline Taikos Diena. Taip ir popiežius Jonas Paulius II sausio 1 d. kreipėsi į tautų vadus ir valstybių vyrausybes: "Karas yra pati barbariškausia ir pati netinkamiausia priemonė tarptautiniam konfliktam spręsti. Reikia atarsti naujus kelius taikai užtikrinti. Naujiem keliam ieškoti reikia panaudoti visą žmogišką išmintį ir visą drašą".

= Lenkijos vyskupų generalinė taryba Varšuvoje gruodžio 15 d. paskelbė ganytojinį laišką, kuris buvo skaitomas visose Lenkijos bažnyčiose: "Esame bejėgiai šėlstančių aistrų ir blogio akivaizdoje. Suklaupę maldaujam Dievą, kad apsaugotų Lenkiją nuo kraujo praliejimo. Juk visi žinome, kad mūsų krašte niekada nėra buvę broždiškų karų. Karo stovis visiems buvo didelė staigmena. Kaip turėtume elgtis šios nežinios akivaizdoje? Atsakymą galime rasti Kristaus Evangelijoje: "Palaiminti tie, kurie trokšta teisybės, palaiminti, kurie kenčia persekiojimus dėl teisybės." Lenkijos primas arkiv. Glomp pabrėžė, kad Bažnyčios atstovai, kiek tai bus galima, nesiliaus reikalavę, kad būtų grąžinta laisvė tiem, kurie buvo neteisingai areštuoti. Kvietimas melstis už Lenkiją stipriai buvo išgirstas visame pasaulyje.

= Popiežius Jonas Paulius II gruodžio 15 d. kalba dėkojo visiems, kurie išreiškė solidarumą Lenkijai malda ir kitais būdais: "Tuo solidarumu buvo išreikšta besąlyginė ištikimybė nelygstamom vertybėm, pagrindinėm žmogaus teisėm ir taut teisėm. Ne tik Europa, bet ir visas pasaulis turi solidarai ginti ir ugdyti šias vertybes ir šias teises, nes nuo jų apsaugojimo priklauso teisingumas ir taika pasaulyje".

= Vatikano dienraščio "L'Osservatore Romano" specialiu numeriu atžymėjo savo įsisteigimo 120 metų sukaktį, kuriai išleista specialiai 144 puslapių laida, 90-ties žymių žurnalistų, intelektualų, istorikų, filosofų ir kitų žymių asmenybių straipsniai, kuriuose atsispindi Vatikano dienraščio istorija.

= Tailande kunigų seminarija Lux Mundi pradėjo naujuosius mokslo metus su 180 seminaristų. Tailande iš 44 milijonų gyventojų katalikų tėra dar tik 200 tūkstančių, arba 4 procentai visų gyventojų, bet katalikybė čia labai gajai ir sulaukia daug naujų pašaukimų į kunigus.

= Afrikoje Zairo respublikoje smarkiai kyla katalikų Bažnyčia. Iš bendro 28 milijonų gyventojų skaičiaus, katalikų jau yra 12 milijonų. Katalikų tikėjimą šiuo metu ruošiasi priimti 300.000 katekumenų. Katalikus Zaire aptarnauja 800 vietinių kunigų ir 1.700 misio-nierių, o seminaristų šiemet ten yra jau 1.310.

PERTHAS

Dedamos pastangos, kad ABC televizija parodytų mūsų pamaldas, kai per tautines šventes beveik pilna bažnyčia lietuvių, dalyvaujančių organizacijoms su vėliavomis, daugelis moterų tautiniais rūbais. Prieš Kalėdas gautas ABC sutikimas, kad mūsų pamaldas bus filmuojamos Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą minint vasario 14 d., sekmadienį.

Satrijos tautinių šokių repeticijos prasidėjo sausio 10 d. ir vyks sekmadienį vakarais 5 val. Pirmasis pasirodymas bus Hyde Park festivalyje sausio 31 d. vakare.

Bingo žaidimai praėjusiais metais Bendruomenei davė pelno \$ 1.100. Jo iniciatorius Eugenijus Stankevičius, jam padėjo Pasčekaitė, svečius arbatelė aprūpindavo M. Stankevičienė. Lietuvių sąjungai už naudojimąsi Lietuvių Namų sale paskyrė \$ 500, Satrijai \$ 100, Bendruomenės valdybai \$ 100. Pasišventėliai kas savaitę antradieniais aukoja savo laiką ir darbą uždirbti Bendruomenei pinigų.

Parapijos įgaliotiniai - E. Petrukenienė ir P. Plučas prieš Kalėdas suorganizavo mūsų parapijos kun. T. Tomich gimtadienio pietus Lietuvių Namuose. Išpuoštoje salėje vašinosi apie 70 lietuvių, o po pietų vyko Eglutė ir atėjęs Kalėdų Senelis vaikūčius apdovanojo, kurie Seneliui padainavo, deklamavo, paskambino pianinu. Tuo Seneliu buvo E. Stankevičius. Kūčiu vakare čia vyko ir mūsų tradicinės kūčios.

Žinutės

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Geelonge lietuviškos pamaldos St. John's bažnyčioje sausio 24 d. sekmadienį 9 val. ryto.

Mikalinos Kazakauskienės laidotuvėse už jos vėlę šv. Mišias užprašė A. E. Eskirtai, V. V. Kozeniauskai, V. Mikalauskas, J. Mikštas, P. Petniūnas, K. Šimkūnas.

P. Sukienė šv. Mišias aukojo už Lipinskienę, ne už Vincą Adomavičių, kaip buvo skelbta anksčiau.

Gyv. Rožančiaus nariai šį mėnesį meldžiasi už Lietuvą.

Praeitais metais Melbourne mirė 30 (viso mirusių 435); pakrikštyta 6 (viso 623); susituokė 5 poros (viso 327).

Mirė Vaclovas Kilčiauskas, 60 m. amžiaus. Lapkričio viduryje buvo sužeistas eismo nelaimėje ir be sąmonės gulėjo Alfred ligoninėje. Mirė sausio 13 d. Vaclovas kilimo nuo Radviliškio, viengungis. Turėjo čia brolių Leoną, kuris rūpinosi laidotuvėmis. Po gedulingų Mišių lietuvių bažnyčioje palaidotas sausio 15 d. Springvale kapinėse.

DLK VYTENIO ŠAULIŲ KUOPA MELBOURNE SKELBIA:

Kurkime tik lietuviškas šeimas! Piršlys "Vytenis" padės Jums surasti lietuvių kilmės pageidaujama asmenį net ir kituose kontinentuose. Todėl kas ieško gyvenimo draugo ar draugės, rašykite "Vyteniui". Pridėkite trumpą biografiją bei ko pageidaujate. Paslaptis bus išlaikyta. Laiškus rašykite lietuviškai arba kokia kalba jūs galite. "Vytenio" išlaidoms padengti atsiųskite \$ 20 čekį.

"Vytenis", Box 4861
Melbourne 3001,
Victoria, Australia.

AUSTRALIJA IR NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II sausio mėn. MA nariams skyrė sekančias intencijas: b e n d r ā j ā — kad katekizavimas (tikėjimo tiesų dėstymas) įgautų prideramos ekumeninės dvasios;

m i s i j ų — kad visuotinėje Bažnyčioje pasireiškiantis visokerio pumas per vietines bažnyčias ugdytų savitarpėje meilėje tobulą vienybę Kristaus sekėje tarpe. Trumpas rytmetinis aukojimas: **Visa aukojtu Tau, švenčiausioji Jėzus Širdie!**

KATALIKYBĖS SKELBIMAS EKUMENINĖJE DVASIOJE

Ši intencija tiesioginiai liečia asmenis, besiruošiančius į katalikybę, o netiesiogiai ir pačią Bažnyčią bei kitatikius. Katekizacijos ekumeninio požiūriu gyvai rūpinasi Sv. Tėvas, kuris įvairiomis progomis šia tema yra pasisakęs, o taip pat jis yra labai svarbus kunigams ir pastoracinio darbo vykdytojams. Kaip suprasti katekizacijos ekumeninį aspektą? Iš vienos pusės tai reikštų, kad kateketai, t. y. žmonės beruošią į katalikybę, teisingai su-

Parapijai aukojo:

\$ 175 - Z. Mackevičius, po \$ 100 — A. Seferis, K. Milinskas, \$ 70 — A. Navickas, po \$ 60 - L. Naujo-kaitis, O. Petravičienė, V. Miliauskas, po \$ 50 - Val. Čižauskas, A. K. Milvydas, P. Kviecinskas, P. Leknius, A. R. Vyšniauskas, po \$ 40 — V. Ribaciauskas, J. Bruožis, V. Sparvelis, po \$ 30 - Jasulaitis, V. Songaila, B. Margevičius, \$ 25 — J. R. Dags, po \$ 20 - V. Račius, A. Skimbirauskas, V. Gabrieliaitis, A. Rukšėnas, B. Gaidelienė, J. Steponavičius, E. Saltmarienė, V. Sabaliauskas, \$ 15 - E. Stundžėnas, \$ 12 - J. Juškevičius, \$ 15 - E. Zdanavičienė, \$ 10 - V. O. Jakutis.

Visiems aukotojams nuoširdus aciū.

Kun. Pr. Vaseris
(Bus daugiau)

TĖVIŠKĖS AIDŲ prenumeras Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

MELBOURNAS

P R A N E Š I M A S

Vasario 2 d., antradienį, 7.30 val. vakare Lietuvių Namuose, Bendruomenės kambaryje šaukiamas visu organizacijų atstovų susirinkimas.

ALB Melb. Apyl. Valdyba

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Melbourno Lietuvių Bibliotekai aukojo: \$ 10 - kun. dr. P. Bačinskas, \$ 5 - dr. J. Kunca. V. Mikalauskas \$ 5 vietoje gėlių ant a.a. Mikalinos Kazakauskienės karsto, pagerbdamas jos atminimą. Knygų bei žurnalų - S. Bortkevičienė, S. Krasauskas, V. Mikalauskas, E. Petravičius, A. Zvirblienė.

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

prastų krikščioniškų bažnyčių pasiskirstymą pagal tų bažnyčių evangelijos interpretaciją, o iš kitos — "tegu visi bus viena" (Jn. 17.21), kad pasaulis įtikėtų, panaudojant Kristaus žodžius.

Kartais atrodo, kad tai yra du nesuderinami siekiai, priveda prie religinės nesantaikos. Čia pasireiškia du kraštutinumai:

1. vieni taip sumažina religinių skirtumų svarbą, kad tos "taikos" siekdami, per toli einančius kompromisus praranda ir savo tapatybę.

2. kiti su įžulumu gindami savo tapatybę, žiūri į kitaip tikinčius kaip į priešus.

Popiežius Jonas Paulius II savo apaštališkame paraginiame "Catechesi Tradendae" aiškiai nustato gaires ekumeniniam aspektui. Jis išakmiai reikalauja, kad katekistai — katalikų religijos mokytojai, pasizymėtų šiomis savybėmis:

1. ištikimybė Bažnyčios dogmų bei įstatymų perdavime ir pagarba kitatikių atžvilgiu tiek žodžiu, tiek veiksmu,

2. kateketinis paruošimas turėtų siekti paties kateketo tikėjimo pagyvinimo ir kitaip tikinčių krikščionių geresnio supratimo bei įvertinimo, vedancio prie pilnutinės vienybės, pagal Dievo valią.

Kun. S. Gaidelis, SJ.

LABANAKTIS TAU, MIKALINA

Taip visi mes iškeliausime Pas Viešpatį Aukščiausiąjį, Kuris ateiti čia mums leido Tam, kad Amžinoj Šviesoj Matytum Jo Didybės Vaidą. Labanaktis Tau, Mikalina, Likusi šviesioj minty kaimynų.

Šių metų pirmąją dieną Latrobe Valley, prie Trafalgar, savo namuose staiga mirė Mikalina Kazakauskienė, 71 m. amžiaus, prieš pusantų metų palaidojusi savo vyrą Praną.

Ji buvo kilusi iš aristokratiškų palikuonių Paškevičių, Lietuvoje pasiturinčios šeimos prie Kėdainių ir įsigijusi vidurinį išsilavinimą. Raudonojo maro antplūdžio metu pasitraukė į Vakarų. Prieš 30 m. Australijoje per Bonegilą ir Canberą atsirado Latrobe Valley ir prie Trafalgar apsigyveno puošniuose namuose, kurie iki jos vyro mirties jo rankomis vis dar buvo grąžinami ir patoginami. Mikalinai dirbant ligoninėje ir paskutinius metus tvarkantis savo maisto paruošė, Moe.

Mikalina su savo vyru Pranu nesisalindavo Latrobe Valley lietuviams ruošiamų pamaldų ir patriotinių renginių, kuriuos yra rėmę savo aukomis. Turėdami daug Lietuvoj ir Vakaruose giminių, draugų bei pažįstamų, artimesnių palikuonių Australijoj nepaliko. Laidovėmis pasirūpino velionės pasku-

tinės valios vykdytojas ir paveldėtojai. Laidojimo apeigas atliko vietos lenkų katalikų kunigas Moe St. Kierans bažnyčioje anglų kalba, nes dauguma dalyvių buvo kitataučiai. Giedojo bažnytinis trio. Sv. Rašto skaitymus atliko iš Melbourne atvykusi R. Raudonikienė, kurios du sūnus a.a. P. M. Kazakauskai yra laikę prie krikšto. Sausio 6 d. velionės gyvom gelėm žydintis karstas skaitlingos palydos atlydėtas į Trafalgar kapines ir palaidotas šalia vyro Prano karsto su epitafija antkapy:

Gyvenime buvau,
Kuo tu dar tobisi.
Atgal negrįščių jau,
O čia suelsi visi.

Ir čia amžinajam savo miegui atėjo Mikalina pas savo Pranėlį, kaip ji visą savo bendrą gyvenimą su juo taip malonybiniai jį vadino. Vietos lietuvių vardu atsiveikinimo žodį tarė V. Kozeniauskienė ir E. Eskirtienė. —jms—

SPORTO ŠVENTĖ GEELONGE

Sporto šventės atidarymo pamaldos įvyko gruodžio 27 d. St. John's bažnyčioje, kurias aukojo sportininkų dvasios tėvas kun. P. Butkus su kun. Pr. Vaseriu, kurie vėliau dalyvavo Sporto šventės atidaryme, kur sportininkai labai gražiai pasirodė savo žyglavimu.

Visus atvykusius sportininkus sveikino GLSK Vytiš pirm. S. Šutas, Geelongo Apyl. Bendr. pirm. Dr. Skapinskas, ALFAS pirm. Ragauskas, Krašto Tarybos vardu J. Tamošiūnas ir vietos australų pareigūnas, kuris oficialiai atidarė Lietuvių Sportininkų XXXII-trą šventę.

Krepšinis

Adelaide Vytis-Geelong Vytis 39-57 Baigėsi lengvu laimėjimu šventės rengėjų, nes jie daugiau ungurų valgo ir aikštėje daugiau slidinėjo, bet krepšį surado lengviau.

Seimininkai šventės metu išėjo be pralaimėjimo ir pelnė pirmą vietą. Varpas šiais metais atrodė draus mingesnis ir daug baimės įvarė vytičiams, bet laikinai turėjo pasitenkinti antra vieta. Hobarto P. Stanwix sūnų šeima ir pora australų, kurie su Paškevičium sudaro Per kūno rinktinę, lengvai užėmė trečią vietą. Kovas ir Adel. Vytis užbaigė žaidynes po 40 lygiom, kurias Kovas buvo jau laimėjęs, bet paskutinėse sekundėse už baudą jaunas Jonas Kalnins rezultatą išlygino vienu metimu, galėjo ir laimėti, bet pirmą prametė.

Lietuvių rinktinė - Geelong australai 39-59. Lietuviams taškus pelnė: E. Kardas 22, P. Šutas 3, A. Wiasak 1, S. Ragauskas 6, B. Stanwix 6, A. Milvydas 1. Treneris S. Šutas.

Lietuviai berniukai - Geelong 37 — 35 (24-14).

Jaunuoliai buvo kovingesni pirmam kėliny, bet vėliau sušlavavo, pasiekdami pergalę vieno metimo skirtumu. Taškus pelnė: M. Wallis 7, Svaiddainis 10, J. Kalnins ir D. Stanwix 12. Treneris P. Andrijūnas.

Lietuvių moterys - Geelong 30-30. Buvo labai lygios žaidynės ir lietuvaitės jau buvo laimėję, bet paskutinėse sekundėse davė progos priešrinkėms, jos rezultatą išlygino. Taškus pelnė: A. Kardinė 2, J. Obeliūnienė 9, R. Bertasiūtė 4, R. Gružauskaitė 3, Irena Sabieckienė 4, V. Kalnins 8. Treneris Jonas Obeliūnas.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS — MŪSŲ VISŲ REIKALAS

Ir Tu, mielas lietuvi, savo įnašu paremki AL Fondo vaju.

Aleksandras Kantvilas
Albinas Pocius
Paulius Rūtenis

Visi, seni ir jauni, dirbkime visados dėl brangios Lietuvos remdami AL Fondo vaju.

Halina Statkuvienė

Kiekvienas paaukotas doleris Australijos Lietuvių Fondui yra tiesioginė parama mūsų kultūros ir kalbos išlaikymui.

Viktoras Baltutis

Kas remia Australijos Lietuvių Fondą, tas remia Lietuvos Tautos gyvastingumą.

Aleksandras Mauragis

Kiekvienas susipratęs lietuvis — patriotas, kuriam rūpi lietuviškos išlaikymas ir tikintis Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, remia ir aukoja Australijos Lietuvių Fondui

Ričardas Semetas

Australijos lietuviai, nebūkime abejingi savajam Australijos Lietuvių Fondui — jo pajėgumas priklauso, be išimties, nuo mūsų pačių.

Bronius Stašionis

AL Fondas remia lietuvių kultūrinių vertybių išlaikymą ir kūrimą.

Elena Jonaitienė

Galvoja tas, kuris galvoja apie ateitį.

Prof. Vytautas Doniela

Remdami Australijos Lietuvių Fondą, mes prisidedame prie lietuviškos išlaikymo Australijoje ir tuo pačiu padedame savo tautai.

Petras Bielskis

Australijos Lietuvių Fondas yra vienintelis lietuviškas fondas pasaulyje skirtas mūsų, Australijos lietuvių, reikalams. Todėl mūsų pareiga yra uoliai remti šį fondą ne tik dabar, lėšų telkimo vajeus metu, bet visados.

Vytautas Neverauskas

Kviečiu visus Tasmanijos lietuvius įsijungti į Australijos Lietuvių Fondo rėmėjų gretas.

Juozas Paškevičius

Fondo vaju parėmė (skliausteliuose bendra suma paaukota Fondui): \$ 520 Juozas Jasulaitis (675), \$ 200 Juozas Ramanauskas (2830), po \$ 100 DLK Vytenio Saulių kuopa Melbourne, LkVS Ramovė Adelaidė (400), Adelaidės Apyl. Valdyba (325), Ant. Laukaitis (244), I. E. Jonaiciai (440), S. V. Bartuškaitis (115) P. Morkūnas, A. J. Sereliai, J. Voveris (240), \$ 60 M. D. Didžiai (222), po \$ 50 Melb. Soc. Globos Moterų D-ja (165) - a.a. I. Alekno atminimui, Melb. Lietuvių klubas (305), A. Gudelis (170), P. Siaučius (270), O. Bauzėnė ir L. Simanauskas (55), Vyt. Pažereckas, A. Krausienė (330) - motinos atminimui, P. D. Baltučiai (105), J. Balbata (145), M. S. Tamašauskai (60), \$ 40 P. Launikaitis, po \$ 30 A. Eskirtas (86), A. Blechertas, P. Dailidė, po \$ 25 J. Krygeris, Pr. Pusdešris (30), J. Zygiene, po \$ 20 J. Ivoška, J. Jonavičius (90), kun. A. Spurgis (62), J. Poškus, B. Dambrauskas, A. Kaminickas, D. A. Žilinskai (45) - a.a. I. Alekno atminimui, R. Leknienė, A. Miškinis, M. Varanius, M. A. Statkai - vietoj gelių mirus K. Griškui, \$ 15 A. Zinkevičius (25), po \$ 10 J. Džiaugys, V. Janulis (12), V. Patašius (16), J. Stankevičius, V. Urbonienė (60), A. Morkūnas (60), K. Pocius (89), A. Petruškevičienė, S. J. Bagdonai - a.a. J. Rackaus atminimui, E. Karblane, E. Stundžėnas, O. Alekniene (325), L. E. Chmeliauskas (40) - a.a. I. Alekno atminimui, A. Gabecas - a.a. V. Krauso atminimui, E. Zdanavičius, Alfa Savickienė (35), A. Mauragis (135), - vietoj gelių a.a. J. Siavėnui, P. Zitkauskas (30), po \$ 5 J. Siurblys, A. Strunga, J. P. Sėkai (25), Z. Kalpokienė, a.a. V. Krauso atminimui: K. Kuzmickas (10), F. M. Sodaiciai (93), \$ 4 P. Vaičaitis.

Pagerbdami a.a. Vincą Adomavičių, vietoj gelių: \$ 20 T. Bikulčiene (570), po \$ 10 J. E. Kalnėnai (90), K. L. Bartuškaitis (20), J. E. Balčiūnai (130), E. Korsakaitė (210), J. S. Meiliūnai (477), B. Z. Savickai (45), K. Kalnėnas, po \$ 5 V. A. Baltrukonai (95), J. Paragienė (81), E. Seikienė (20).

Geelongo lietuviai per mūsų įgaliotinį A. Obeliūną: po \$ 20 S. Urbonavičius, S. S. Karpalavičiai (29), B. Jakaitis, A. Jakubauskas (30), S. Sutas (48), \$ 15 M. Kymantas (64), po \$ 10 V. Braželis, V. Paškevičius (20), E. V. Stuikevičiai, J. Lipšys, F. Andrikonis (25), P. L. Obeliūnai (35), A. Zvirblis (107), A. E. Jomantai (35), V. Mačiulis (12), T. Zenk, C. Volodka (32), A. Jančiauskienė (15), V. Cerakavičius (19), po \$ 5 E. Aleksiusas, S. Speičys, V. Aukštėjus (25), M. Davalga, M. Anskaitis, O. Šrėderis (41), A. Volkovickas (10), C. Vaičekauskienė (7), P. Vaičekauskas (26), P. Šimaitis, B. Gasiūnas, L. Bungarda, M. Gružauskienė, A. Benulis, J. Manikauskas (15), L. Koszela, A. Volodkienė, L. Volodka (12), O. Gvildienė (7), J. Každailis, J. Norvidienė, S. Slavickas, G. Buckis, V. Bindokas, po \$ 2 P. Šlieteris, J. Buržinskas, J. Medelis (3), R. Geralavičius, po \$ 1 P. Vranka, E. Maternas.

Canberros lietuviai kariuomenės

šventės progą: \$ 20 G. Pečiulevičius, po \$ 10 B. Minius (25), E. Laurinonis (20), po \$ 5 F. Panks (15), M. Pužienė, A. Bruzga (15), L. Vrubliauskas (30), P. Dabriega (10), B. Knieželinė, po \$ 4 S. Skukauskas, J. Antanaitis (9), \$ 3 J. Gocentas, po \$ 2 M. Labutienė (22), L. Budzinauskas (20), O. Butavičienė, K. Kučinskienė (7), L. Venslovas (16), J. Dehn (6).

Sveikiname naujus narius: DLK Vytenio Saulių kuopa Melbourne, L. Simnauskas ir Pr. Pusdešris. Naujus šimtininkus: A. Zvirblis, S. V. Bartuškaitis, A. J. Sereliai, P. D. Baltučiai, J. Balbata, P. Morkūnas.

Sirdingas aciu visiems, parėmusiems Fondą.

V. Ališauskas
AL Fondo išdininkas

AUSTRALIJOS LIET. FONDO VAJUS PRATĖSIAMAS

Dėl susidariusių sunkumų Aust. pašto streikų bėgyje gruodžio mėnesį, vajeus laikotarpis pratęsiamas iki šių metų kovo mėnesio.

A. Staugaaitis
ALF Pirmininkas

MELBOURNAS

DĖKOJAME

Ryšium su Kūčių surengimu Melbourne maloniai dėkojame poniaoms: M. Ziogienei, E. Krikščiūnienėi, Br. Padgurskienei ir Salomėjai Eičienei už rūpestį ir įdėtą darbą Kūčių vakarienos sėkmingam pravedimui. Taip pat dėkojame Krikščiūniui (jun.) už salės patvarkymą Kūčioms, J. Kuliui už išdarytą bendruomenės menės.

Visiems didelis lietuviškas ACIU.
ALB Melbourne Apyl. Valdyba

Mūsų Rėmėjai

Tėviškės Aidų Rėmėjų prenumeratas prisuntė \$ 75 J. Urbonavičius, po \$ 50 K. Alseika, A. Giliauskas, P. Jurgutis, K. Puodžiūnienė, po \$ 40 P. Leknius, V. Songaila, po \$ 30 J. Ašmonas, Z. Augaitis, V. Brilingas, Z. Jablonskienė, A. Kalpokas, B. Kasčiukaitis, B. Minius, P. Morkūnas, A. Navickas, O. Petravienė, V. A. Presniakovas, V. Rinkevičius, V. Sidabra, J. Sirgūnas, E. V. Stagai, S. Sutas, S. Tamulevičius, V. Tauskas, A. Volkienė, J. Voveris, J. Zinkus, \$ 27 A. Kelly, po \$ 25 V. Aukštėjus, A. Bakaitis, S. Bakaitis, J. Beinoravičius, O. Butauskienė, Z. Čečienė, E. Daubarienė, S. Domkus, S. Erminas, K. Grabauskas, A. Jantauskas, J. Jasulaitis, T. Kairienė, V. Kalvaitis, R. I. Kaunai, J. Každailis, Ad. Laukaitis, K. J. Lynikas, E. B. Pankevičiai, A. Pečiulis, Petho Liet. Centras, B. Pivariūnas, V. Raciū, J. Rapkauskas, P. Rutenis, S. Šabrinskis, B. Sadauskas, A. Seferis, S. Tamašauskas, P. Užubalis.

Kitos aukos Tėviškės Aidams: \$ 25 H. Petrauskas, po \$ 20 P. Plaušinitis, kun. A. Spurgis, po \$ 20 šinaitis, kun. A. Spurgis, A. Uselis, \$ 10 V. S. Jersovai, \$ 5 U. Reinartienė, \$ 3 V. Balnionienė, \$ 2 P. Dailidė, A. Grušauskas, B. Šikšnys.

Nauji prenumeratoriai: K. Rasinakas, J. Zakarauskas, P. Andriukaitis, A. Ramanauskienė, B. Zalyš, R. Jablonskis, R. Kenny.

Visiems rėmėjams, aukotojams nuoširdžiai dėkojame, sveikiname naujuosius prenumeratorius, įsijungusius į Tėviškės Aidų skaitytojų šeimą.

ALK Federacijos Valdyba

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA „TALKA“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) **9%** metinių palūkanų, už terminuotus indėlius **12%** (nemažiau \$ 100) ir **14%** (nemažiau \$ 10,000, o po to pilnais \$ 1,000). Abeji terminuoti indėliai turi išbūti iki finansinių metų galo t.y. birželio 30 d., už atsiimtus term. ind. metų bėgyje - **6%**. Procentai užskaitomi už pilną kalendorinį mėnesį. Už indėlius 5 metams ir nemažiau \$ 5,000 mokama iki **15%**, pirmais metais **11%**, antrais **12%**, trečiaais **13%** ir t.t., už šiuos indėlius procentai užskaitomi tik juos atsiėmus (interest deferred). Atsiimti galima bet kada 5 metų laike, už nepilnus metus mokama tų metų pusę procentų. Už įnašus (shares) iki **10%** dividendo.

● Teikia paskolas iki \$ 15,000 įkeičiant nekiln. turtą, asmenines paskolas iki \$ 5,000 su garantuotojais ir iki \$ 2,000 be garantuotojų. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel. 328 4957.

Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, GPO, Melb. 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA, Lietuvių Namai, 6 Eastray St. Norwood, SA 5067.

Sydnejuje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubu patalpose 16 - East Terrace, Bankstown NSW.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd. Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Road, 3051. 3296144
Frankton: 232 Cranbourne Road, 3199. 7812366
Glenroy: 111 Wheatstheaf Road, 3046. 3062044
Malvern: 1582 High Street, 3144. 5094720
Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 5467644

LIETUVIŲ RADIO VALANDĖLĖS

ADELAIDE 5FM šeštadieniais 9 val. ryto.
CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.
MELBOURNE 3EA sekmadi. 11 val. ryto, pirmadi. 6.30 val. p.p.
SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.